

Mimarlık Eğitiminde Uzaktan Eğitim Sürecinin Değerlendirilmesi: MAKÜ-MMF Mimarlık Bölümü Örneği

Aslı ÇÜÇEN^{1*}, Adem SOLAK¹

¹Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Burdur

Geliş Tarihi (Received): 03.01.2022, Kabul Tarihi (Accepted): 29.03.2022

✉ Sorumlu Yazar (Corresponding author*): aslicucen@gmail.com

☎ +90 248 2132757 📠 +90 248 2132704

ÖZ

2019 yılının sonlarına doğru ortaya çıkan ve ülkemizde de 11 Mart 2020 tarihinden itibaren hâlâ devam etmekte olan COVID-19 salgın süreci hayatın her alanını etkilediği gibi eğitim sektörünü de birçok açıdan etkilemiştir. Ülkemizde salgın sürecinde eğitim öğretim faaliyetlerinde aksama olmaması için tüm eğitim kurumlarında uzaktan eğitim sistemlerinin kullanılması kararlaştırılmıştır. Bu süreç içerisinde, uygulamalı derslerin ağırlıklı olduğu mimarlık eğitiminde de yüz yüze yapılmakta olan dersler çevrim içi olarak yürütülmeye başlanmıştır. Pandemi dönemi sonrası mimarlık eğitiminde kısmi olarak uzaktan eğitim sistemlerinin kullanılmaya devam edeceği düşünülürse mevcut sistemlerin değerlendirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik önerilerin geliştirilmesi mimarlık eğitiminin kalitesini ve verimliliğini artırması yönünden önem arz etmektedir. Çalışma, uzaktan eğitim sürecinin mimarlık bölümü öğrencileri tarafından değerlendirilerek uzaktan eğitimin pandemi dönemi sonrasında devam edebilirliğinin ve uygulanabilirliğinin araştırılması amacıyla yapılmıştır. Mimarlık eğitiminde uzaktan eğitim süreçlerini konu alan çalışmalar ve uygulanmış olan anketler incelendikten sonra Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi (MAKÜ-MMF) Mimarlık Bölümü öğrencilerinin katılım sağladığı çevrim içi anket tasarlanmış ve uygulanmıştır. Çalışma sonucunda, uygulanan anket sonunda elde edilen veriler değerlendirilmiş ve uzaktan eğitim sürecinin devam etmesi durumunda mevcut sistemi iyileştirmeye yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, mimarlık, mimarlık eğitimi, uzaktan eğitim, uzaktan eğitim süreci

Evaluation of Distance Learning Process in Architectural Education: The Case Study of Department of Architecture at the MAKU-MMF

ABSTRACT

The COVID-19 epidemic process, which emerged towards the end of 2019 and has been continuing in our country since March 11, 2020, has affected all aspects of life as well as the education sector in many ways. In our country, it has been decided to use distance education systems in all educational institutions to avoid any disruption in education and training activities during the epidemic process. In this process, face-to-face courses in architectural education, where applied courses are predominant, started to be conducted online. Considering that distance education systems will continue to be used partially in architectural education after the pandemic period, the evaluation of existing systems and the development of suggestions for improvement are important in terms of increasing the quality and efficiency of architectural education. The study was conducted to investigate the sustainability and applicability of distance education after the pandemic period by evaluating the distance education process by the students of the architecture department. After examining the studies on distance education processes in architectural education and the applied questionnaires, an online questionnaire was designed and implemented by the students of the Department of Architecture at the Faculty of Engineering and Architecture in the Burdur Mehmet Akif Ersoy University (MAKU-MMF). As a result of the study, the data obtained at the end of the applied questionnaire were evaluated and suggestions were made to improve the existing system in case the distance education process continues.

Keywords: COVID-19, architecture, architectural education, distance education, distance education process

GİRİŞ

Küresel bir salgın haline gelen Covid-19 nedeniyle birçok ülkede kapatma uygulamaları başlamıştır. Bu durum; ülkelerin sağlık, ekonomi ve eğitim alanlarında köklü değişiklikler yapmalarını gerekli hale getirmiştir (Owusu-Fordjour ve ark., 2020).

Eğitim alanında yaşanan aksaklıkların giderilmesi amacıyla bölgesel ve ulusal düzeyde her zaman ve her yerde erişilebilen esnek ve yenilikçi uygulamalar geliştirmek için adımlar atılmıştır (Crawford ve ark., 2020).

COVID-19 salgınıyla birlikte dünyadaki birçok eğitim kurumunda olduğu gibi ülkemizde de eğitim sürecinde değişimler meydana gelmiştir. 16 Mart 2020 tarihinden itibaren üniversitelerde eğitim-öğretim dönemine ara verilmiş ve 23 Mart 2020 tarihinde derslerin uzaktan eğitim ile yürütülmesine başlanmıştır (Sakarya, 2019).

Bu duruma yeterli olarak hazır olmayan birçok üniversite, geleneksel olarak uygulamakta olduğu yüz yüze eğitim modelini uzaktan eğitime uyarlamaya çalışmıştır (Us, 2021).

Bu süreç ile birlikte üniversiteler eğitim süreçlerini kendi imkân ve teknik altyapılarına göre senkron (eşzamanlı) veya asenkron (eşzamanlı olmayan) olarak devam ettirmişlerdir (Bingöl, 2020). Ayrıca bazı üniversitelerde, belirli bölümler ve sınıf düzeyleri bazında uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitim uygulamalarının bir arada kullanılması anlamına gelen hibrit eğitim modeli uygulanmıştır (Yaman, 2021). Böylece eğitimlerine devam etmekte olan tüm öğrenciler aynı yıl içerisinde hem yüz yüze hem de uzaktan eğitim yöntemini deneme imkânı bulmuşlardır (Sakarya, 2021).

Mimarlık eğitiminin yüz yüze eğitim sistemine uygun olacak şekilde planlanmış olması ve öğrencilerin ve eğitimcilerin geleneksel eğitim modeli olan yüz yüze eğitim yöntemine yatkın olmaları sebebiyle olağanüstü şartlar altında zorunlu olarak uygulanmaya başlanan uzaktan eğitim dönemi eğitimci ve öğrencilerin zorlanmalarına yol açmıştır (Şekerci ve ark., 2021).

Uzaktan eğitim sürecindeki başarıyı etkileyen etmenlerin ve yaşanan aksaklıkların belirlenmesi, öğrenci ve öğretim elemanları açısından değerlendirmelerin yapılması, uzaktan eğitim uygulamalarının verimliliğinin artırılmasına katkı sağlayacaktır (Özyürek ve ark., 2016).

Mimarlık eğitiminde uzaktan eğitim sürecinin, pandemi dönemi sonrasında kısmen veya tamamen uygulanabilirliği, uzaktan eğitim yönteminin yüz yüze eğitime

göre avantaj ve dezavantajlarının belirlenerek sistemdeki eksiklikleri giderebilecek uygulamalar geliştirilmesinin, ilerleyen dönemlerde mimarlık eğitimini yakından etkileyeceği düşünülmektedir. Bu çalışmada, mimarlık öğrencileriyle anket çalışması yapılarak, mimarlık eğitiminde uzaktan eğitim sürecinin değerlendirilmesi ve uygulanabilirliğinin araştırılması amaçlanmaktadır.

MATERYAL VE YÖNTEM

Mimarlık eğitiminde uzaktan eğitim sürecinin değerlendirilmesi amacıyla yapılan bu çalışma, nicel araştırma yöntemlerinden biri olan betimsel tarama yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Betimsel tarama yöntemi bir konudaki geçmiş veya halen var olan durumu araştırmayı ve belirlemeyi amaçlayan bir yöntemdir (Karasar, 2008).

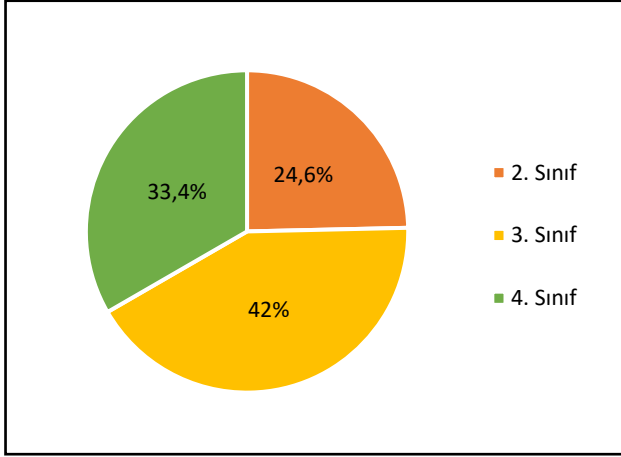
Çalışmanın evren kümesi olarak, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi (MAKÜ-MMF) Mimarlık Bölümü'nde eğitim görmekte olan 2. 3. ve 4. sınıf düzeylerindeki lisans öğrencileri seçilmiştir. Bu amaçla, mimarlık eğitiminde uzaktan eğitim süreçlerini konu alan çalışmalar ve uygulanmış olan anketler incelendikten sonra, basit tesadüfi yöntem ile seçilen 69 öğrencinin katılım sağladığı çevrim içi anket tasarlanmış ve uygulanmıştır. Veri toplama aracı olarak kullanılan anket formunda 'demografik bilgiler', 'mevcut uzaktan eğitim sürecinin değerlendirilmesi', 'uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitimin karşılaştırılması' ve 'pandemi sonrasında derslerin yürütme şekline dair öneriler' bölümlerinden oluşan 20 adet soru yer almaktadır.

Elde edilmiş olan anket sonuçları IBM-SPSS 22.0 istatistik paket programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Yapılan anket sonucu elde edilen verilerin geçerliliği ve güvenilirliğini tespit edebilmek amacıyla güvenilirlik analizi yapılmıştır (Özdamar, 2002). Bu analiz sonucunda anketin Cronbach Alpha değerinin 0.867 olduğu ve söz konusu anketin güvenilirlik sınırları içerisinde kaldığı tespit edilmiştir.

BULGULAR VE TARTIŞMA

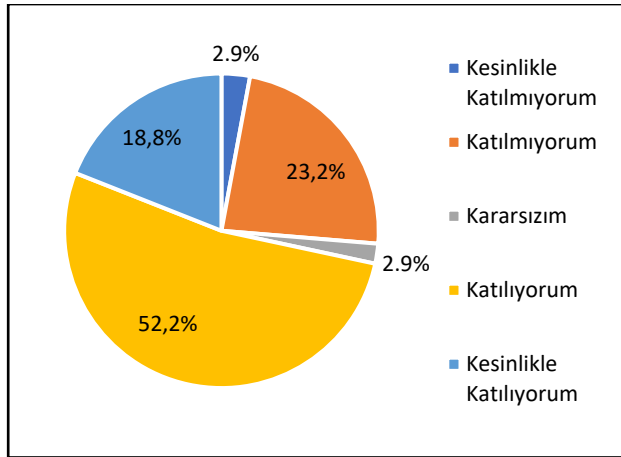
Yapılan anket çalışmasına katılan öğrencilerin 33'ü (%47,8) erkek, 36'sı (%52,2) kadındır. Öğrencilerin 17'si (%24,6) 2. sınıf, 29'u (%42) 3. Sınıf ve 23'ü (%33,4) 4. Sınıf düzeyinde eğitim görmektedir (Şekil 1).

Mimarlık Eğitiminde Uzaktan Eğitim Sürecinin Değerlendirilmesi: MAKÜ-MMF Mimarlık Bölümü Örneği

Şekil 1. Ankete katılan öğrencilerin sınıf düzeyleri

Öğrencilerin, %71'i (Katılıyorum= %52,2 + Kesinlikle katılıyorum= %18,8,) çevrim içi derslere katılım sağladıklarını, %26,9'u ise (Kesinlikle katılmıyorum= %2,9 + Katılmıyorum= %23,2) çevrim içi derslere katılmadıklarını belirtmişlerdir (Şekil 2).

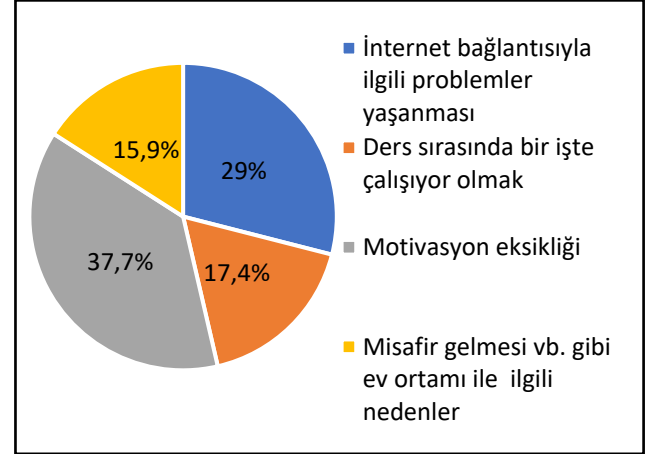

Şekil 2. "Uzaktan eğitim sürecinde yapılan çevrim içi derslere katılım sağladım." ifadesine verilen cevapların oransal dağılımı

Çevrimiçi dersleri takip etmeye engel nedenleri belirlemek amacıyla yöneltilen soruyu, öğrenciler ilk olarak %37,7'lik oran ile motivasyon eksikliği, daha sonra %29'luk oran ile de internet bağlantısı ile ilgili problemlerin yaşanması olarak yanıtlamışlardır. Bu bulguya benzer olarak Rajab ve ark. (2020) tarafından yapılan çalışmada; uzaktan eğitim sürecinde iletişim ve teknik imkanlarda problemlerin yaşanması, salgın sürecine bağlı olarak gelişen motivasyon eksikliği, stres ve kaygı düzeylerinde artış görülmesi ve uzaktan eğitim konusunda deneyimsizliğin olması gibi nedenlerin

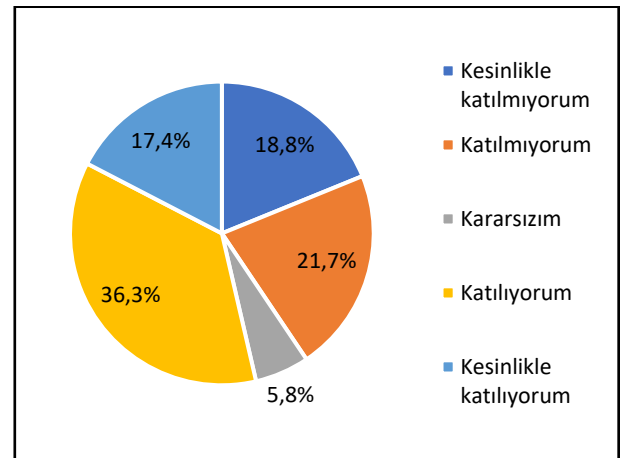
uzaktan eğitimi zorlaştıran etmenler olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre; öğrencilerin dersi düzenli olarak takip edebilmeleri için onları motive edecek etkinliklerin ve uygulamaların yapılması ve teknik alt yapının güçlendirilmesi gerektiği söylenebilir.

"Çevrimiçi dersleri takip etmeye engel en önemli neden nedir?" sorusuna verilen cevapların oransal dağılımı Şekil 3'te gösterilmiştir.

Şekil 3. "Çevrimiçi dersleri takip etmeye engel en önemli neden nedir?" sorusuna verilen cevapların oransal dağılımı

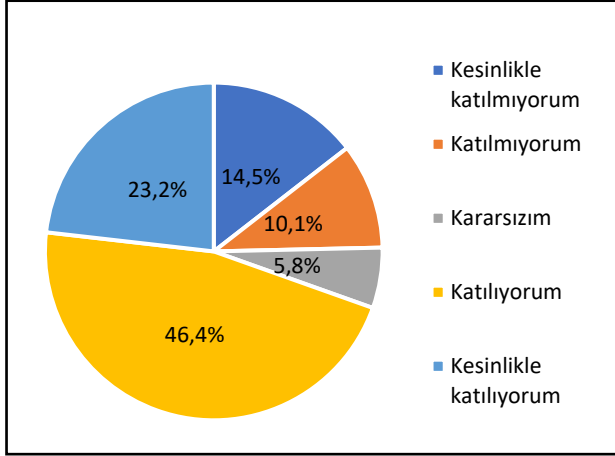
Öğrencilerin %53,7'si (Katılıyorum= %36,3 + kesinlikle katılıyorum= %17,4) uzaktan eğitim sürecinde derslere yüz yüze eğitim sürecine göre daha çok odaklanabildiklerini, %40,5'i ise (Kesinlikle katılmıyorum= %18,8 + Katılmıyorum= %21,7) odaklanma sorunu yaşadıklarını belirtmişlerdir (Şekil 4).

Şekil 4. "Uzaktan eğitim sürecinde derslere daha çok odaklanabildim." ifadesine verilen cevapların oransal dağılımı

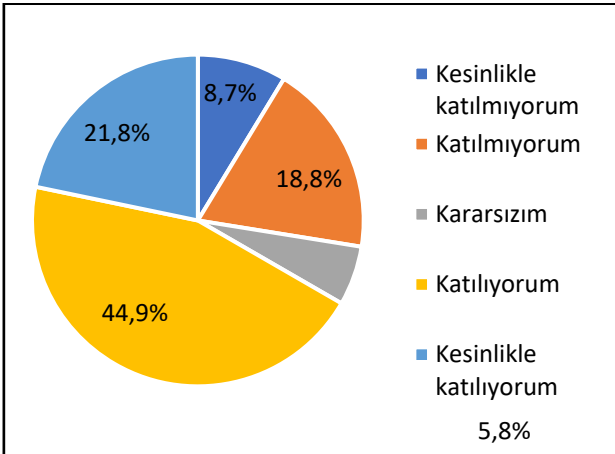
Mimarlık Eğitiminde Uzaktan Eğitim Sürecinin Değerlendirilmesi: MAKÜ-MMF Mimarlık Bölümü Örneği

Öğrencilerin, %69,6'sı (Katılıyorum= %46,4 + Kesinlikle katılıyorum= %23,2) uzaktan eğitim sürecinde, sunumları daha rahat yapabildiklerini belirtirken, %24,6'sı (Kesinlikle katılmıyorum= %14,5 + Katılmıyorum= %10,1) sunum yaparken zorlandıklarını ifade etmişlerdir (Şekil 5). Bu durumun, öğrencinin uzaktan eğitim sürecinde ev ortamı gibi konfor alanında bulunmasından dolayı olduğu söylenebilir.

Şekil 5. "Uzaktan eğitim sürecinde uygulamalı derslerdeki sunumları daha rahat yapabildim" ifadesine verilen cevapların oransal dağılımı

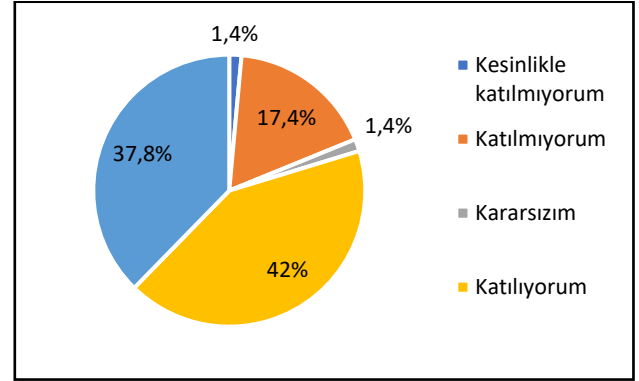
Öğrencilerin %66,7'si (Katılıyorum= %44,9 + Kesinlikle katılıyorum= %21,8) uzaktan eğitim sürecinde diğer öğrencilerin proje kritiklerini daha iyi takip edebildiklerini belirtmişlerdir (Şekil 6).

Şekil 6. "Uzaktan eğitim sürecinde diğer öğrencilerin proje kritiklerini daha iyi takip edebildim" ifadesine verilen cevapların oransal dağılımı

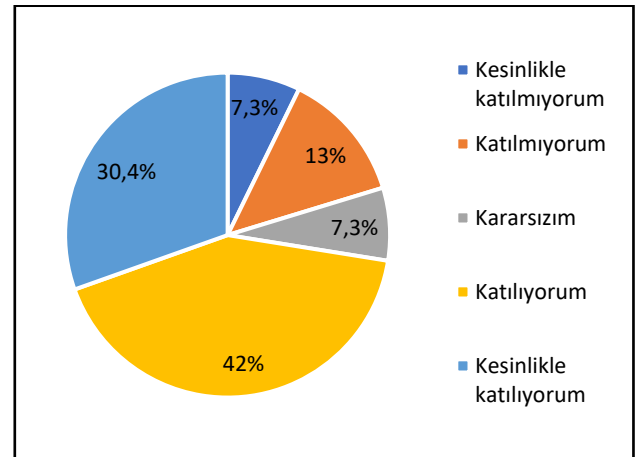
Öğrencilerin %79,8'i (Katılıyorum= %42 + Kesinlikle katılıyorum= %37,8) uzaktan eğitim döneminde teslim

ve kritik süreçlerinin dijital ortamda yapılabilmesinden memnun olduklarını belirtmişlerdir (Şekil 7).

Şekil 7. "Uzaktan eğitim sürecinde teslim ve kritik süreçlerinde çıktı almıyor olmaktan memnunum" ifadesine verilen cevapların oransal dağılımı

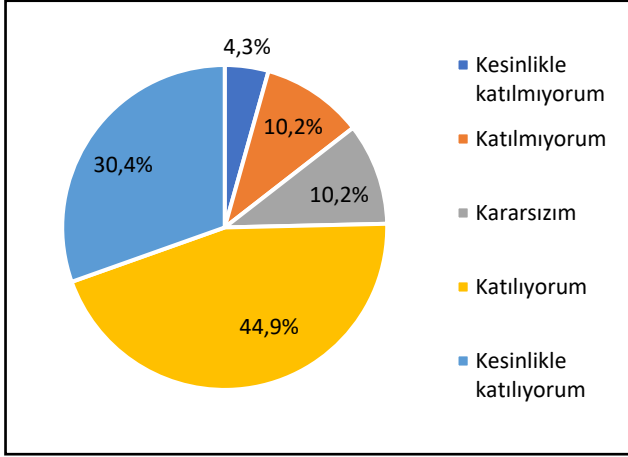
Öğrencilerin %72,4'ü (Katılıyorum= %42 + Kesinlikle katılıyorum= %30,4) uzaktan eğitim sürecinde ders kayıtlarına istedikleri zaman erişim sağlayabilmelerinin derslerdeki başarılarını arttırdığını ifade etmişlerdir (Şekil 8). Bu sonuca göre, öğrencilerin zaman ve mekan sınırlaması olmadan dersleri tekrar edebilme fırsatı bulmalarının derslerdeki başarılarını arttıran önemli etkenlerden biri olduğu görülmektedir.

Şekil 8. "Uzaktan eğitim sürecinde ders kayıtlarına istediğim zaman erişebiliyor olmak derslerdeki başarıyı arttırdı" ifadesine verilen cevapların oransal dağılımı

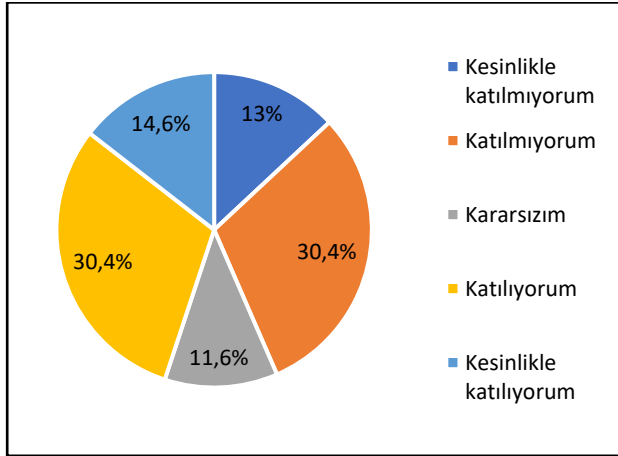
Öğrencilerin, %75,3'ü (Katılıyorum= %44,9 + Kesinlikle katılıyorum= %30,4) uzaktan eğitimin zaman tasarrufu sağladığını düşünmektedirler (Şekil 9).

Mimarlık Eğitiminde Uzaktan Eğitim Sürecinin Değerlendirilmesi: MAKÜ-MMF Mimarlık Bölümü Örneği

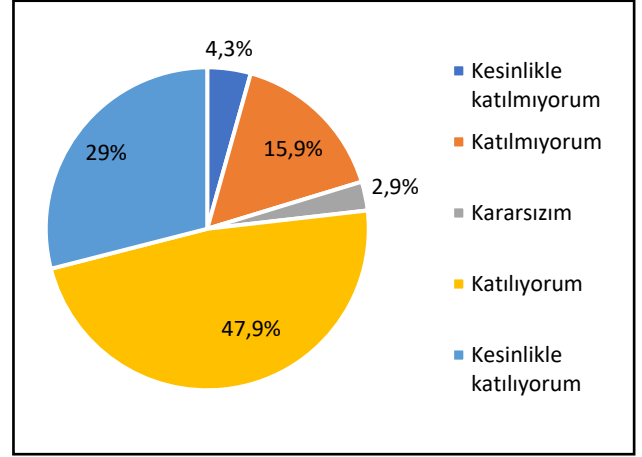
Şekil 9. "Uzaktan eğitim zaman tasarrufu sağlamıştır." ifadesine verilen cevapların oransal dağılımı

Öğrencilerin %45'i (Katılıyorum= %30,4 + Kesinlikle katılıyorum= %14,6) uzaktan eğitimin öğrenmeyi arttırdığını ve kalıcı hale getirdiğini düşünürken %43,4'ü (Kesinlikle katılmıyorum= %13 + Katılmıyorum= %30,4) ise uzaktan eğitimin öğrenmeyi arttırıcı etkisinin olmadığını düşünmektedir (Şekil 10).

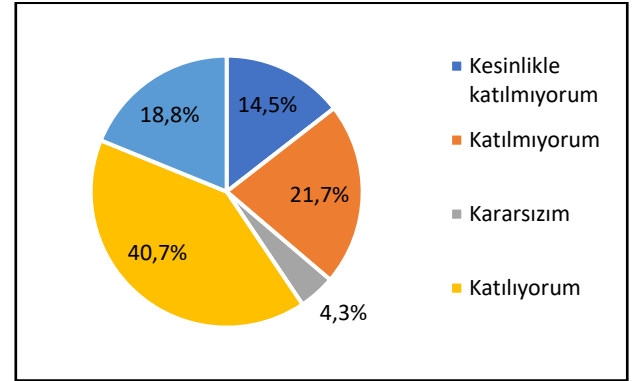
Şekil 10. "Uzaktan eğitim öğrenmeyi arttırmakta ve kalıcı hale gelmesini sağlamaktadır." ifadesine verilen cevapların oransal dağılımı

Öğrencilerin %76,9'u (Katılıyorum= %47,9 + Kesinlikle katılıyorum= %29) ders kaynaklarının dijital ortamda paylaşılmasının ve istenildiğinde erişim sağlanabilmesinin avantaj sağladığını belirtmişlerdir (Şekil 11).

Şekil 11. "Ders kaynaklarının dijital ortamda paylaşılıyor olması avantajlıdır." ifadesine verilen cevapların oransal dağılımı

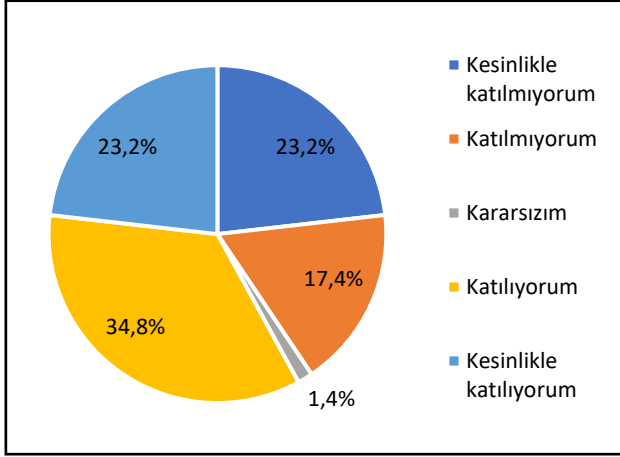
Öğrencilerin %59,5'i (Katılıyorum= %40,7 + Kesinlikle katılıyorum= %18,8) uzaktan eğitim sürecinde dersin öğretim üyeleriyle daha iyi iletişim kurabildiklerini düşünmektedir (Şekil 12).

Şekil 12. "Uzaktan eğitim sürecinde dersin öğretim üyeleriyle daha iyi iletişim kurabildiğimi düşünüyorum." ifadesine verilen cevapların oransal dağılımı

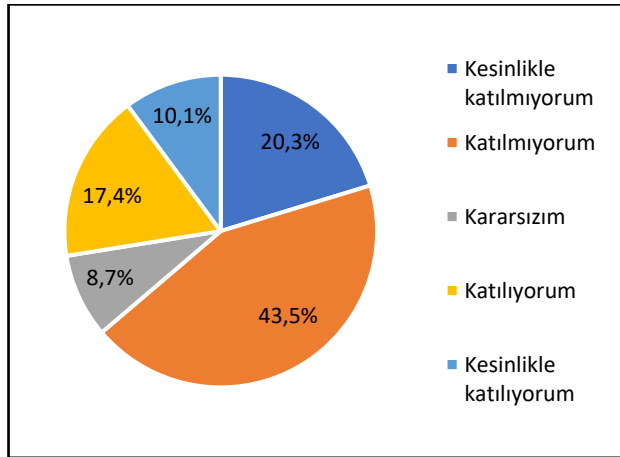
Öğrencilerin %58'i (Katılıyorum=%34,8 + Kesinlikle katılıyorum=%23,2) uzaktan eğitim sürecinde sınıf arkadaşlarıyla daha iyi iletişim kurabildiklerini düşünmektedir (Şekil 13). Bu sonuç aynı zamanda; katılımcıların fiziksel olarak bir arada bulunmasına gerek kalmadan, çeşitli teknolojik iletişim araçlarını kullanarak sosyalleşebildiklerini göstermektedir.

Mimarlık Eğitiminde Uzaktan Eğitim Sürecinin Değerlendirilmesi: MAKÜ-MMF Mimarlık Bölümü Örneği

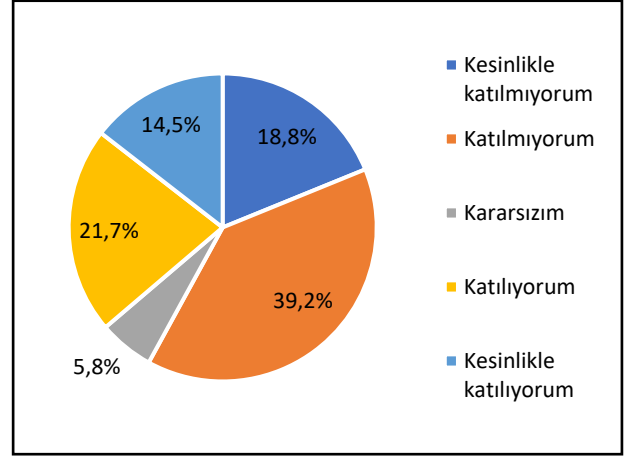
Şekil 13. "Uzaktan eğitim sürecinde sınıf arkadaşlarıyla daha iyi iletişim kurabildiğimi düşünüyorum." ifadesine verilen cevapların oransal dağılımı

Öğrencilerin %63,8'i (Kesinlikle katılmıyorum= %20,3 + Katılmıyorum= %43,5) uzaktan eğitim sürecindeki ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin güvenilir olmadığını düşünmektedir (Şekil 14). Bu sonuç ile birlikte, ölçme ve değerlendirme yöntemlerinde güvenilirliğin sağlanabilmesi için gereken önlemlerin alınması gerektiği söylenebilir. Konu ile ilgili olarak; Topçu ve Uzundumlu (2011) çalışmalarında, öğrencilerin öğrenme isteklerini artırıcı yönde destek sağlanmasının öğrenmeyi asıl hedef haline getirdiğini ve böylece kopmanın engellenebildiğini belirtmişlerdir.

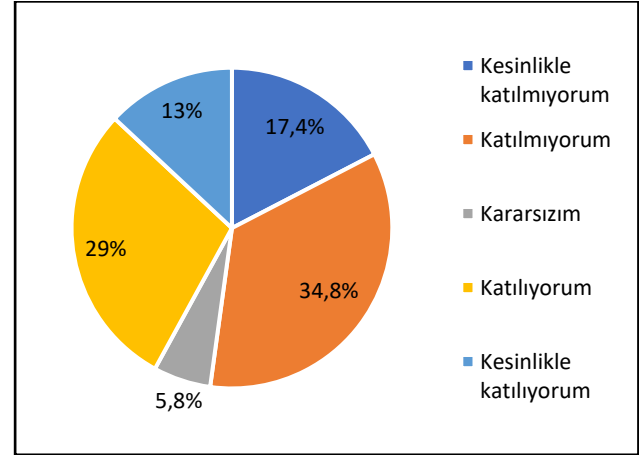
Şekil 14. "Uzaktan eğitim sürecindeki ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin güvenilir olduğunu düşünüyorum." ifadesine verilen cevapların oransal dağılımı

Öğrencilerin %58'i (Kesinlikle katılmıyorum= %18,8 + Katılmıyorum= %39,2) uzaktan eğitim ile yüz yüze eğitimin eş değer olmadığını düşünmektedirler (Şekil 15).

Şekil 15. "Mimarlık Bölümü dersleri kapsamında uzaktan eğitim ile yüz yüze eğitim eş değerdir." ifadesine verilen cevapların oransal dağılımı

Öğrencilerin %52,2'si (Kesinlikle Katılmıyorum= %17,4 + Katılmıyorum= %34,8) uzaktan eğitim ile mezun olunması durumunda işveren tarafından yüz yüze eğitim ile mezun olanlarla eşit değerlendirileceğini düşünmemektedir (Şekil 16). Bu oranın bir önceki soruda yer alan, uzaktan eğitim ile yüz yüze eğitimin eş değer olmadığını düşünen %58'lik öğrenci kitlesiyle örtüşmektedir.

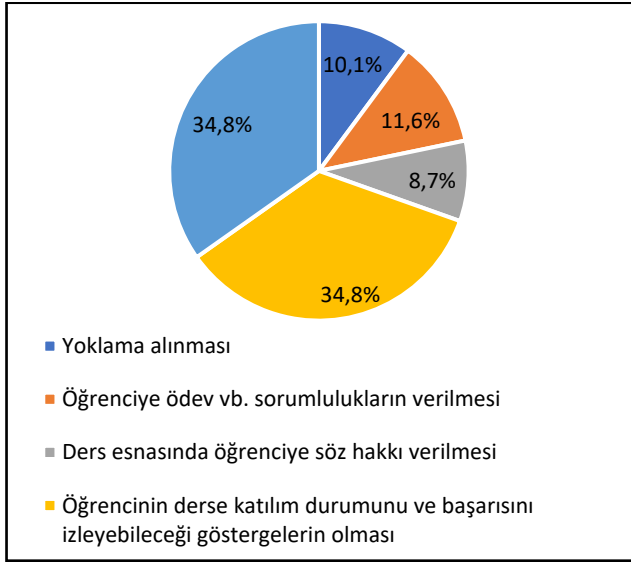
Şekil 16. "Uzaktan eğitim ile mezun olunması durumunda işveren tarafından yüz yüze eğitim ile mezun olanlarla eşit değerlendirileceğimizi düşünüyorum." ifadesine verilen cevapların oransal dağılımı

Uzaktan eğitim sürecinde derse katılım oranının arttırıcı uygulamaların neler olduğunu belirleyebilmek için öğrencilere yöneltilen soruda, öğrenciler %34,8'lik oranla derse katılım ve başarı durumlarını izleyebilecekleri göstergelerin bulunmasının ve dersin öğretimi

Mimarlık Eğitiminde Uzaktan Eğitim Sürecinin Değerlendirilmesi: MAKÜ-MMF Mimarlık Bölümü Örneği

üyesinin öğrencileri derse katılım konusunda teşvik etmesinin derslere katılımı artırıcı uygulamalar olabileceğine dair görüş bildirmişlerdir.

“Sizce uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin derse katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna verilen cevapların oransal dağılımı Şekil 17’de gösterilmiştir.

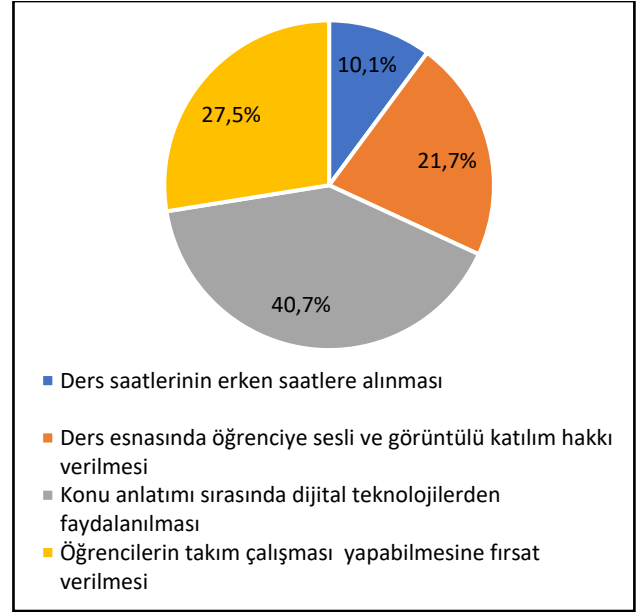

Şekil 17. “Sizce uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin derse katılımını arttırmak için neler yapılabilir?” sorusuna verilen cevapların oransal dağılımı

Öğrencilere yöneltilen uzaktan eğitim sürecinde derslerin verimliliğinin nasıl artırılacağına yönelik soruda, öğrenciler ilk olarak %40,7’lik oran ile konu anlatımı sırasında dijital teknolojilerden faydalanılması seçeneğini desteklemişler daha sonra %27,5’lik oran ile takım çalışması yapabilmelerine fırsat verilmesinin, dersten alınan verimi arttıracaklarını düşündüklerini belirtmişlerdir. Bu soruya verilen cevapların oransal dağılımına bakılarak, uzaktan eğitim sürecinde dijital teknolojiler kullanılarak öğrencilerin derslerde aktif olmasının ve öğrencilere takım çalışması yapabilecekleri sanal ortamların ve etkinliklerin oluşturularak sosyalleşmelerinin sağlanmasının derslerin verimliliğini artırıcı uygulamalar olabileceğini söylemek mümkündür. Bu doğrultuda; Coşkun ve ark. (2018) tarafından yapılan çalışmada, dersin yürütücü öğretim üyesinin teknolojik araçları kullanarak öğrenmeyi artırıcı etkinlikleri uygulayabilmesi için öğretim üyelerinin gerekli eğitimleri ve desteği alabilecekleri birimlerin kurulmasının önemli olduğu vurgulanmıştır.

“Sizce uzaktan eğitim sürecinde derslerin verimliliği nasıl artırılabilir?” sorusuna verilen cevapların oransal

dağılımı Şekil 18’de gösterilmiştir.

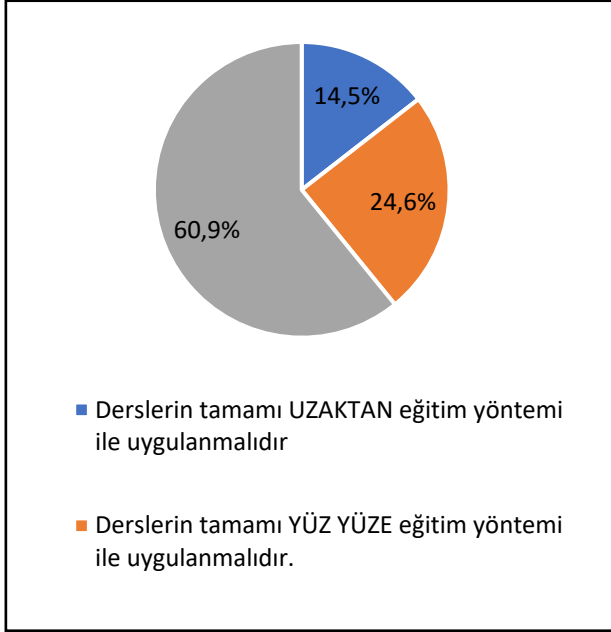

Şekil 18. “Sizce uzaktan eğitim sürecinde derslerin verimliliği nasıl artırılabilir?” sorusuna verilen cevapların oransal dağılımı

Öğrencilerin %60,9’u pandemi sonrasında mimarlık bölümlerinde uygulama derslerinde yüz yüze, teorik derslerde ise uzaktan eğitim yönteminin uygulanabileceğine dair görüş bildirmişlerdir. Bu bulguya paralel olarak, Varma ve Jafri (2020) tarafından yapılmış olan çalışmada, Hindistan’da mimarlık eğitimi veren yüksek öğretim kurumlarının uzaktan eğitim sürecine kolay uyum sağlayabildikleri ve öğrencilerin büyük çoğunluğunun uzaktan eğitim sürecinden memnun kaldıkları tespit edilerek ilerleyen süreçte geleneksel ve uzaktan eğitim yöntemlerini içeren karma bir eğitim modelinin kullanılacağı belirtilmiştir. Bu sonuç; mimarlık eğitiminde önemli bir yere sahip olan uygulamalı derslerde yüz yüze eğitimden vazgeçilemeyeceğini gösterirken aynı zamanda pandemi sonrasındaki eğitim dönemlerinde de uzaktan eğitim yöntemlerinin geliştirilerek mevcut eğitim sistemine entegre edilebileceğini göstermektedir.

“Pandemi sonrasında Mimarlık Bölümlerinde derslerin uygulanma yöntemi sizce ne olmalıdır?” sorusuna verilen cevapların oransal dağılımı Şekil 19’da gösterilmiştir.

Mimarlık Eğitiminde Uzaktan Eğitim Sürecinin Değerlendirilmesi: MAKÜ-MMF Mimarlık Bölümü Örneği

Şekil 19. "Pandemi sonrasında Mimarlık Bölümlerinde derslerin uygulanma yöntemi sizce ne olmalıdır?" sorusuna verilen cevapların oransal dağılımı

SONUÇ

Bu çalışmada, mimarlık eğitiminde uzaktan eğitim sürecinin değerlendirilmesi amacıyla anket çalışması yapılmıştır. Uzaktan eğitimle ilgili yapılan araştırma, inceleme, gözlem ve deneyimler ışığında gerçekleştirilen anket ile birlikte ortaya çıkan sonuç ve öneriler şu şekilde sıralanabilir;

- Pandemi dönemi ile mimarlık bölümünde uygulanmaya başlanan uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin çevrim içi dersleri takip ettikleri ve derslere daha çok odaklanabildikleri tespit edilmiştir.
- Uzaktan eğitimde ders kayıtlarının istenilen zaman erişilerek tekrar edilebilmesinin ve ders kaynaklarının dijital ortamda paylaşılmasının derslerdeki başarıyı arttığı gözlemlenmiştir.
- Öğrencilerin diğer öğrencilerin proje kritiklerini takip edebilecekleri ve bu sürece dahil olarak bir başka proje hakkında yorum yapabilecekleri stüdyo ortamlarının sanal olarak da oluşturulması, öğrencilerde bir arada öğrenme yetisinin geliştirilmesi bakımından önemlidir.
- Öğrencinin yaşamış olduğu motivasyon eksikliği, ders sırasında bir işte çalışıyor olması ve internet bağlantısıyla ilgili problemler gibi teknik aksaklıkların çevrimiçi dersleri takip etmeye engel en önemli nedenler olduğu tespit edilmiştir.

- Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde konfor alanlarında bulunmalarından dolayı uygulamalı derslerdeki sunumları daha rahat yapabildikleri gözlemlenmiştir.
- Uzaktan eğitim süreci içerisinde ders verimliliğini ve derse katılım oranını arttırmak amacıyla konu anlatımı sırasında dijital teknolojilerin kullanılması, öğrencilerin katılım ve başarı durumlarını izleyebilecekleri göstergelerin bulunması, öğrencilerin takım çalışması yapabilmesine fırsat veren etkinlik ve ortamların oluşturulması ve öğrencilerin motive edilmesi gerekmektedir.

Elde edilen bu veriler doğrultusunda, pandemi sonrasında mimarlık eğitimi kapsamında yüz yüze ve uzaktan eğitim yöntemlerinin bir arada kullanılacağı bir eğitim planlamasının yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Bingöl, B. (2020). COVID-19 sürecinde peyzaj mimarlığı öğrencilerinin acil uzaktan öğretim sistemi üzerine görüşleri: Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi örneği. *Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisi*, (20): 890-897.
- Coşkun, Ö., Özeke, V., Budakoğlu, İ., Kula, S. (2018). Tıp fakültesi öğretim üyelerinin e-öğrenmeye hazır bulunurluk düzeyleri: Gazi Üniversitesi örneği. *Ankara Medical Journal*, 18(2): 175-85.
- Crawford, J., Butler Henderson, K., Rudolph, J., Glowatz, M. (2020). COVID-19: 20 countries higher education intra period digital pedagogy responses. *Journal of Applied Learning & Teaching*, 3(1): 9-28.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Owusu-Fordjour, C., Koomson, C.K., Hanson, D. (2020). The impact of Covid-19 on learning-the perspective of the Ghanaian student. *European Journal of Education Studies*, 7(13): 88-101.
- Özdamar, K. (2002). *Paket programlarla veri analizi-1*. Kaan Kitabevi, Eskişehir.
- Özyürek, A., Begde, Z., Yavuz, N.F., Özkan, İ. (2016). Uzaktan eğitim uygulamasının öğrenci bakış açısına göre değerlendirilmesi. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2): 592-605.
- Rajab, M.H., Gazal, A.M., Alkattan, K. (2020). Challenges to online medical education during the COVID-19 pandemic. *Cureus*, 12(7): e8966; DOI:10.7759/cureus.8966
- Sakarya, K. (2019). İç mimarlık eğitimine yönelik uzaktan eğitim modeli önerileri. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 28(2): 388-401.

Mimarlık Eğitiminde Uzaktan Eğitim Sürecinin Değerlendirilmesi: MAKÜ-MMF Mimarlık Bölümü Örneği

- Sakarya, K. (2021). Pandemi sürecinde uzaktan eğitim ile yürütülen teknik resim dersine dair bir değerlendirme: Çukurova Üniversitesi İç Mimarlık Bölümü örneği. *Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisi*, (25): 282-290.
- Şekerci, Y., Mutlu Danacı, H., Kaynakçı Elinç, Z. (2021). Uzaktan eğitimin uygulamalı derslerde sürdürülebilirliği: Mimarlık bölümleri örneği. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 12(1): 54-68.
- Topcu, Y., Uzundumlu, A.S. (2011). Yükseköğretimde öğrencilerin kopya çekme motivasyonu ile ilgili tutum ve davranışları. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(2): 302-313.
- Us, F. (2021). Mimarlıkta uzaktan eğitim: mimari tasarım stüdyosunda acil durum uzaktan eğitimi ve bir örnek üzerinden değerlendirilmesi. *The Turkish Online Journal of Design Art and Communication*, 11(3): 886-897.
- Varma, A., Jafri, M.S. (2020). COVID-19 responsive teaching of undergraduate architecture programs in India: Learnings for post-pandemic education. *International Journal of Architectural Research*, 15(1): 10.1108/ARCH-10-2020-0234
- Yaman, B. (2021). Covid-19 pandemisi sürecinde Türkiye ve Çin'de uzaktan eğitim süreç ve uygulamalarının incelenmesi. *OPUS International Journal of Society Researches*, Pandemi Special Issue: 3298-3308.
-